

LUMINA

FOAIE RELIGIOASĂ-CULTURALĂ PENTRU POPOR

ABONAMENTUL:

Pe an:	12	coroane
Pe 6 luni:	6	"
Pe 3 luni:	3	"
Un număr 24 bani		

APARE JOIA

REDACTOR:
Dr CORNEL CORNEAN

REDACȚIA ȘI ADMINISTR.: Strada Timișorii Nr. 59.

TELEFON Nr. 30.

INSERTIUNILE SE SOCOTESC AMĂSURAT TARIFEI
MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

Preoți cu crucea în frunte

Măreța adunare națională din 315 Maiu 1848 de pe Câmpul Libertății al Blajului a celor 40 mii de Români, în care țăranul român și-a rupt cătușele iobăgiei de veacuri și a înălțat pe temeiul egalității și frățietății cu celelalte popoare, stindardul libertății noastre naționale, a fost rezultatul muncii de furnică a acelor cucernici străjuitori ai altarelor credinței noastre, pe cari Andreiu Mureșianu cu adevărat i-a ridicat în Cântarea-cântarilor neamului românesc la înălțimea, ce după dreptate li-se cădea, de frunte și ai poporului, fulgerând pentru toate vremurile: «Preoți cu crucea în frunte».

...În fruntea acestor preoți-eroi dela 1848 stăteau, adumbriți de aureola mitrei arhipăstorești, cei doi prezenți ai adunării, episcopii Șaguna dela Sibiu și Lemenyi dela Blaj.

Flacăra iubirii de neam, care luminează cu lucirea sa nestinsă hotărârile adunării Bănatului din 15/27 Iunie 1848 de pe Câmpul libertății al Logojului, au aprins-o, pe lângă neînfricatul avocat Eutimie Murgu, tot preoții satelor noastre, în frunte cu de popor aleșii vicari episcopiești: protopopii Dimitrie Stoichescu alias Petroviciu și Ignatie Vuia.

În bezna celor 70 de ani, ce au urmat cu întreaga lor povară de plumb pentru națiunea română, licăririle de vieță națională au pornit tot dela luminătorii acestor sate. Ei au nutrit vlaga adevărată a vieții noastre naționale. Ei au fost în fruntea opintirilor noastre de a ne descătușa de absolutismul rușinos al claselor slăpănitore și de a ne păstra în deplină ei curățenie românească: limba, legea și moșia strămoșească. Și tot acești «popi valahi» și-au gârbovit, dar nu și-au frânt, spinarea lor nem-

doioasă sub povara «globilor» croite de cutare pașă-fibirău pe urma alegerilor parlamentare și congregaționale; și tot ei, cu sufletul lor cald de însuflețire curată, au uscat umezeala temnițelor de stat. Adevărați eroi!

S'a înseninat orizontul neamului. Nourii grei, cari au acoperit soarele nădejzii noastre se resfiră de-abinele. Și acum și la bine, căci la rău au fost destul, tot acești preoți pornesc «cu crucea în fruntea oastei lor creștine», organizându-o în sfaturi și în garde naționale și pun umărul lor vânjos la înfăptuirea idealului întregii suflări românești, fără de a-le trece măcar prin gând de a-se organiza și ei în sfaturi preoțești pentru asigurarea traiului lor tihnit sau pentru de a reclama și pe seama lor vre'un rol de conducere, cum au făcut-o preoții altor neamuri. Nu, căci ei nu formează castă separată în sânul națiunii, ci ei una sunt cu întreg poporul. Ce e al poporului e și al lor, și ce e al lor e al poporului românesc.

Cu adevărat neam democrat!

Toate popoarele din lume, stând pe baza principiilor de liberă dispunere asupra viitorului lor, profesate de marele om: Wilson, se pronunță liber și independent asupra sorții lor. În consecința și națiunea română din Ungaria și Transilvania, investită cu acelaș drept omenesc, este chemată să-și spună cuvântul său hotărîtor asupra sorții sale.

În scopul acesta marele sfat al națiunii române a convocat pe 18 Noemvrie (1 Decemvrie) a. c. adunarea națională, la care chemat este tot natul, care poartă numele de Român. Mântuirea neamului românesc se va desăvârși deastădată pe vecie în istorica cetate a Bălgăradului (Albă-Iulia), în care a intrat triumfător la

1 Noemvrie 1599 Mihai Viteazul, intruchipând cu puternicul său braț, deși numai pentru scurt timp, visul Românismului.

Marea adunare va fi și de astădată prezidiată de arhieriei neamului în calitate de înainte-stătători ai acelei preoțime; care cu multă osârdie a pregătit și care va sluji la acest praznic împărătesc, ce se va însemna de acum înainte cu roșu în calendarul nostru național. Drept aceea întreaga noastră preoțime să participe și să îndemne și poporul să ia parte în număr mare la adunarea dela Bălgărad, îndeplinind astfel porunca lui Andreiu Mureșianu:

«Români din patru unghiuri, acum
[ori nici odată
Uniți-vă în cuget, uniți-vă în simțiri!

«Preoți cu crucea 'n frunte! căci oastea
[e creștină
Deviza-i libertate și scopul ei prea sfânt!

Din sfânta Scriptură

„Nădejdea celui necredincios este ca praful ce-l spulberă vântul și ca spuma ce o gonește viforul și ca fumul care se împrăstie de vânt, și ca pomenirea unui oaspe, care trece în o zi“ (Înțelep. c. 5 v. 15).

Întrarea în biserică

Ioachim și Ana, părinții preacufatei fecioare Maria, au adus pe prunca lor, când a fost de 3 ani în biserică Domnului, au închinat-o lui Dumnezeu și au lăsat-o în lăcașul fetițelor lângă biserică din Ierusalim, ce era zidită de împăratul Solomon. Fecioare purtătoare de făclii au petrecut-o până la acest sfânt lăcaș, unde a fost dată spre creștere, ca din copilăria ei să se deprindă în rugăciuni și unde a fost primită de Zaharia arhierul, tatăl sf. Ioan Botezătorul, care a luat-o și a dus-o în cele mai dinlăuntru ale bisericii, în sfânta sfintelor, unde nimeni nu cuteza să intre, fără numai arhierul, dar și acesta numai odată în an. Aici a rămas fecioara până la vârsta de doisprezece ani.

Toată suflarea românească să grăbească la Alba-Iulia!

Marele Sfat al Națiunii Române a convocat Adunarea Națională în Cetatea lui Mihaiu Vodă Viteazul pe ziua de 18 Noemvrie (1 Decemvrie n.)

Adeziunea Episcopilor români la Consiliul Național Român

Marelui Sfat al națiunii române din Ungaria și Transilvania în Arad.

Sărbătoarea intrării în biserică ne arată, că precum maica Domnului lăsând părinți, rudeni, părăsind toate bucuriile și veseliile lumii acesteia, a intrat în lăcașul Domnului, așa și noi din tinerețele noastre să ne lipim de Dumnezeu, să-i împlinim poruncile lui, pentru că mai târziu cu anevoie o vom putea face, cu anevoie ne vom putea lăsa de îndatinările și năravurile acelea, cu cari ne-am îmbrăcat din tinerețele noastre. Nu este cu puțință, să fim plăcuți lui Dumnezeu și lumii acesteia. Nu putem să dobândim și împărăția cerească, și să ne îndulcim și cu bunătățile trupești. Nici o slugă nu poate sluji la doi domni, așa și noi nu putem sluji și lui Dumnezeu și mamonei.

Ce folos are omul creștin, dacă de o parte este bun, dar de altă parte este rău. Ce ne va folosi dacă cu o mână zidim biserică, iar cu cealaltă asuprim pe cei săraci? Ce ne va folosi dacă cu o mână împărțim milostenia, iar cu cealaltă numărăm banii pentru cari am vândut dreptatea? Ce ne va folosi de vom posti cu stomacul, iar cu limba vom osândi pe cel sărac și ticălos, sau vom cleveti pe de aproapele nostru?

Mulți oameni se lapadă de rele cu fapta, dar cu pofta inimii și cu gândirea nu se lasă de ele. Mulți se bagă în mănăstiri cu trupul, iar mintea lor toată rămâne în lume. Mulți se opresc dela păcate și fărădelegi, dar cu gândul tot se întorc la acelea. Trăia în vechime un om învățat aproape de mare și călătorind odată pe dânsa, era aproape să-și peardă viața. De atunci nu numai, că nu s'a mai slobozit în valurile ei, ci și-a astupat și ferestruia, ce sta deschisă de cătră mare, ca să n'o mai vadă cu ochii. Așa să facem și noi cu patimile, cu ispitele noastre. Să ne depărtăm de dulceața lor nu numai cu trupul, ci și ferestruia, adecă mintea noastră să o închidem, ca să nu mai gândim la ele.

Sărbătoarea de astăzi ne arată și o pildă frumoasă. Precum părinții Ioachim și Ana au adus pe maica Domnului în biserică și au dat-o spre creștere, așa să facă toți părinții cu copiii lor. Datorința noastră de creștini este, ca să ascultăm și să păzim învățăturile lui Cristos, care a poruncit Apostolilor, ca mai întâi să învețe pe oameni, și așa și părinții trebuie să se îngrijească nu numai pentru hrana trupeză a copiilor lor, ci și pentru hrana minții și a sufletului lor.

Nici un tată nu s'a căit, că și-a dat fiul la învățătură, pentru că numai școala cu dascăli harnici ne dă bărbați luminați, oameni cinstiți și creștini adevărați, bine știind, că roadele creșterii bune și a învățăturii sunt foarte mari și folositoare. Părinților și mai ales voi mamelor creșteți copiii voștri în frica lui Dumnezeu, învățați-i să cunoască adevărul evangheliei, depărtați dela ei toate smintelele, sădiți în inimile lor fragede învățăturile sfinte ale legii creștine, arătați-le pilde frumoase, povățuiți-i totdeauna spre aceea, ca de nimic alta să nu întrebe, de nimic alta să nu grăească, decât de aceea, cum ar putea să dobândească viața vecinică. Preotul Vasile

Războiul mondial a scos la iveală principiul social atât de creștinesc, că fiecare popor are pe viitor dreptul a dispune liber asupra sorții sale. Noi subsemnații episcopi ai bisericii ortodoxe-române și gr. cat. române — avem firma convingere, că interesele de viață ale neamului românesc, ai cărui păstori sufletești suntem, pretind ca un categoric imperativ — înfăptuirea acestui drept de liberă dispunere și față de neamul nostru.

Dreptul acesta se va putea realiza numai dacă națiunea română va fi guvernată de fii ei.

Dreptaceea declarăm: că recunoaștem marele consiliu național român de reprezentant și conducător politic al națiunii române din Ungaria și Transilvania, simțindu-ne îndreptățiți și îndatorați — ca fii credincioși ai națiunii noastre — a conlucra din toate puterile la întruparea aspirațiilor noastre naționale.

În ziua Sfinților arhangeli Mihail și Gavriil 1918.

Dr. Demetriu Radu

episcop gr.-cat. de Oradea-mare.

Ioan I. Papp

episcop ort.-român al eparhiei Aradului totodată și locțiitor de mitropolit

Dr. E. Miron Cristea

episcop ortodox-român al eparhiei Caransebeșului

Dr. Valeriu Traian Frențiu

episcopul Lugojului

Dr. Iuliu Hosszu

episcop român gr.-cat. al Gherlei

C. N. R. în granița Severinului

Deodată cu constituirea C. N. R. Secția Caransebeș, s'au început organizările în sfaturi și garde naționale în toată granița. Aceste organizări s'au făcut sub conducerea frunțașilor din comune precum și prin exmiși din centru. Peste tot în părțile noastre domnește liniște și ordine.

În cele următoare arătăm: comuna organizată, datul și felul organizării.

Buchin

la 9 Noemvrie 1918. Exmișii C. N. R.: Dr. A. Morariu și Iuliu Vuia. Consiliul comunal: Nicolae Gașpar, Maxim Popa, Metodie Nicoara, Alexa Hamat, George Boran, Petru Anca, Busioc Olariu, Todor Muntean, Constantin Franț și Mitariu Nichi.

Cârpa

9 Noemvrie 1918. Exmișii C. N. R.: Dr. A. Morariu și I. Vuia. Membrii consiliului local: Nicolae Uzonescu, prezident. Zarie Gabiel, vice-prezident Cost. Civig, Maxim Vernichescu, Toma Corici Nr. 11, Zarie Trica Nr. 48, Teodosie Trica, Zarie Vernichescu, Ion Muntean.

Obreja

10 Noemvrie 1918. Exmișii C. N. R.: Dr. A. Morariu și Iuliu Vuia. Consiliul comunal: Patriche Rădoiu, prezident, Pavel Cepeu, notar, Vizante Turnean, Moș Bohariu, Petru Ladariu,

Danila Boulescu, Ion Ursulescu, Ioan Lungu, Ioan Gavrița, Ioan Cotea, Ioan Ciulei, Petru Țițoni, Rusalin Bachotă, Zaria Muntean, Petru Bailă, Trandafir Pocinog, Rusalin Morariu, Chisian Arjocan, Samuil Cozode, Simeria Lazaroni, Nicolae Mircu, Rusalin Capriora, Zarie Tanda, Moșă Carț, Manolea Musca, Trandafir Groza, Ioan Meila, Atanasie Baila, Paun Ilici, Ioan Guliașan, Naon Baila, Rusalin Ciulei, Ioan Pascota, Petru Țițoni Ioan Ursulescu, Matia Manolea Dumbrava, Nicolae Jurma, George Jurma, Dionisie Pîlu, Ioan Mihoc, Nicolae Bojin, Trandafir Mihoc, George Mihoc, George Capriora, Toma Mihoc, Luca Turnean, Moșă Carțu.

Prisian

9 Noemvrie 1918. Exmișii C. N. R.: Dr. A. Morariu și I. Vuia. Membrii Consiliului local: Arsenie Simu, Vichentie Voruic, Tima Mihaescu, Genu Pervu, Nicolae Draghici, Petru Jura.

Iaz

10 Noemvrie 1918. Exmișii C. N. R.: Dr. A. Morariu și Iuliu Vuia. Consiliul comunal: Ioan Popoviciu, preot prez. Nistor Popoviciu, Alexa Țigriș, Ilie Sirbu, Nicolae Ciric, Trandafir Mihoc, Toma Marcu, George Popoviciu, Moșă Bura, Moșă Țigriș, Ilie Lucaciu (tepele), Samfir Țigriș, Toma Sârbu, Trandafir Țigriș, reșpizent.

Vălișoara

10 Noemvrie 1918. Membrii Consiliului comunal: Nicolae Anderca, Nr. 116, ca prezident.

Traian Damșescu, Toma Nicolici, Laurentie Beja, Vichentie Spunei, Rusalin Traștes, George Seracin, Rusalin Dorca, Vichentie Lungocea, Mihai Anderca, **Garda Națională:** Ioan Seracin, Ilie Trastes, Nicolae Oprea, Petru Seracin, Petru Peica.

Borlova

11 Noemvrie 1918. *Exmișii G. N. R.:* I. Vuia și Dr. A. Morariu. *Membrii Consiliului comunal:* Președinte: Elisei Drăgălina, Lazar Cucuruz, Nicolae Epuran, Ermolae Frențescu, Ion Seracin, Vasilie Boldoni, Martin Lorinț, Jănăș Musteța, Arsenie Boldoni, Nicolae Măran, Chiriac Jigorea, Petru Falcău, Aurel Musteța, Zaharie Cocie, Patrichie Drăgălina, Nicolae Cojocariu, Zaharie Ursulescu, Pavel Măran, George Măran, Erotei Drăgălina, Petru Musteța, Zaharie Musteța, Dimitrie Jigorea. În garda națională s'au înscris 25 inși.

Zervești

11 Noemvrie 1918. *Exmișii C. N. R.:* Iuliu Vuia și Dr. Al. Morariu. *Membrii Consiliului comunal:* Președinte: Ioan Jucos, Ștefan Bojin, Petru Adam, Nicolae Adam, Ioan Ianculescu, George Ianculescu, Petru Beuca, Constantin Bistrian, Vladu Manolea, Dimitrie Ivanescu, Petru Toma și Iacob Tocaciu.

Ruieni și Turn

11 Noemvrie 1918. *Exmișii C. N. R.:* Iuliu Vuia și Dr. Al. Morariu. *Membrii Consiliului comunal:* Președinte: Mihai Seracin, Ioan Maoran, Pavel Seracin, Nicolae Rădoi, Pavel Mihuța, Mon Jurca, George Jigorea, Toma Chesa, Ion Grozescu, Ion Ambruș, Ilie Ienașel, Nicolae Andreiu.

Vênciorova

12 Noemvrie 1918. *Exmișii C. N. R.:* Iuliu Vuia, Dr. Al. Morariu și Dr. G. Lăbontiu. *Membrii Consiliului comunal:* Președinte: Martin Vernichescu, Nicolae Metea, Petru Jigorea, Ion Sgaverdia, Ianăș Jumanca, George Metea, Petru Popa, Solomon Metoca, Adam Merghin, Ion Bob, Antonie Sgaverdia și Maxim Toader.

Bolvașnița

12 Noemvrie 1918. *Exmișii C. N. R.:* Iuliu Vuia, Dr. G. Lăbontiu, Dr. Al. Morariu. *Membrii Consiliul comunal:* Președinte: Ianăș Jurca, George Mateiu, Filip Cucuruz, Ion Știrban Nr. 20, Petru Dragomir Nr. 124, Ianăș Liuba, Ion Cucuruz, Petru Turnea, Petru Liuba, Petru Popescu.

Rusca

12 Noemvrie 1918. *Exmișii C. N. R.:* Andreiu Ghidiu. *Membrii Consiliului comunal:* Președinte: Teodor Humița, Teodor Humița 48, Ion Humița 48, Ioan Vernicuța 164, Dimitrie Humița 48, Ianăș Stepanescu 218, Ion Humița 26, Teodor Humița, 169, Iosif Humița 105, Ion Vernicuța 44, George Banda 104, Franț Gerga 52, Vasilie Adamescu 167. În garda națională s'au înscris 56 inși.

Armeniș

12 Noemvrie 1918. *Exmișii C. N. R.:* Andreiu Ghidiu. *Membrii Consiliului comunal:* Președinte: Ilie Pepa, Florea Băcilă, Alionte Dragomir Nr. 15, Ioan Dragomir 213, Iacob Berzescu 67, Pavel Grigorovici 31, Ioan Velescu 265, Mihail Grigorovici, 75, Ianăș Dragomir 242, Ioan Miculescu Petru 59, Feneș 24, Ilie Simescu 103. În garda națională s'au înscris 20 inși.

În Ohaba Bistra

s'a ținut în 17 Noemvrie o adunare națională a comunelor *Ohaba Bistra, Glimboca, Cireșa, Crâjma, Mal, Valea-Mare, Zăvoiu și Mărul.* *Exmișii C. N. R.:* Dr. Petru Barbu, Dr. G. Lăbontiu, Dr. Al. Morariu și G. Neamțu. Comunele s'au constituit în sfaturi și garde naționale.

Mehadia

Istorică comună Mehadia în aceste zile mari a înțeles glasul vremii și s'a constituit în c. n. r. local și în gardă n. r. locală.

În 3/16 seara tinerimea a parcurs în cântece naționale strada principală, iar în fața bisericii s'a cântat imnul național. Mâne zi la orele 2 d. a. s'au început festivitățile prin sunet de clopot. Preotul a cetit rugăciunea neamului, sfințind steagul național, deslegând de jurământul vechi. În cuvinte calde a amintit importanța acestor zile mari. A vorbit cuminte și frunțașul luptător român econ. Matei Grecu care între altele a amintit că „nouă numai biserica și cimiterul ne-a mai rămas”. S'a ales c. n. r. local cu următorii membri:

Dr. Virgil Nemoian, Coriolan Buracu, Martin Cinghița, Nic. Chiticean, Gore Ion iun, Iosif Căpușă, Mateiu Grecu, Meilă Șușoi, Mihail Petchescu, Nica Mageriu, Martin Ionescu, Botoacă Ioan, Ciurel Ioan, Gore Popescu, Ioan Lalescu, Tudor Iștoc, Vasile A. Mageriu, George Tomescu, Vasile Sitariu, și Iosif Bălăcel. De președinte a fost ales preotul Coriolan Buracu.

Gardiști voluntari fără leafă s'au anunțat 63, dintre cari s'a ales de comandant dl subloc. Eftimie Căpușă, ca subcom. sergent-m. Mihail Petchescu, iar subt. Feneșan Nicolae sergent-m. Iar de comandanți de patrulă: Ciurel Ioan serg.-m., Petchescu George serg.-m., Botoacă Ilie serg.-m., Meilă Șușoi sergent, Gligore Dobre, sergent, I. Bălăcel sergent, D. Crașovan sergent, V. Sitariu sergent, N. Feneșan caporal, Em. Grecu caporal.

De comandant al gărzilor din jur a fost denumit din partea cons. n. r. central din Arad Dl prim. locot. Gore Ion.

Aceștia au depus cu toții jurământul de fidelitate cons. n. r. central.

Apoi întreg convoiul a parcurs cu cântece, cu muzică în frunte, cu gardiștii cari au făcut serviciu în acea zi, cu preotul în ornate, cu stegarul Matei Grecu pe de-o parte, Dr. Virgil Nemoian, medicul Gardei voluntare și Mateiu Mocanu subloc. sanitar. S'au făcut ovații Dlui loc.-ma-reșal camp. Nicolae Cena.

Apoi s'a ocupat cazarma jandarmeriei locale. Și în fine s'a început hora Unirei. A fost o serbare și o manifestare deamă. S'au luat mai multe fotografii.

Să fie într'un ceas bun!

Luni în 5/18 Noemvrie s'a constituit în Mehadia cons. național român al districtului Mehadia, luând parte delegații alor 20 de comune. Au luat parte 125 de persoane. S'a hotărât ca centru Mehadia. În acest consiliu i-au parte toți prezidenții cons. locale din cele 20 de comune. De președinte al cons. naț. român, al districtului Mehadia a fost ales în aclamări preotul Coriolan Buracu președintele cons. naț. român din Mehadia.

S'au dat tuturora informațiuni de organizare sistematică unitară pentru fiecare comună. Au vorbit Dl Gore Ion, care a luat parte la consfătuirile din Arad dându-ne informațiuni de mare importanță. Au vorbit preotul C. Buracu, I. Grozavescu, Dr. V. Nemoian, locot. Petru Fotoc.

După constituire s'a format un convoi, care cu steagul în frunte cu preoțimea, au parcurs strada principală făcând ovații Exc. Sale Dlui Nicolae Cena, care la începutul războiului a fost deținut și exilat din Mehadia. A răspuns emoționat la toate.

Români!

pregătiți-vă pentru Adunarea națională convocată în Alba-Iulia, pe ziua de 1 Decemvrie st. n. de marele Sfat al națiunii române. Veniți cât mai mulți în cetatea lui Mihaiu Viteazul.

Cântecul treicolorului

Trei colori cunosc pe lume
Ce le țin de-un sfânt odor,
Sunt colori de-un vechi renume
Suvenirii de un brav popor.

Roșu-i focul ce-mi străbate
Inima plină de dor
Pentru sfânta libertate
Și al patriei amor.

Auriu ca mândrul soare
Fi-va'l nostru viitor
Pururea 'n eternă floare
Și cu luciu netrecător.

Iar albastru e credința
Pentru nația ce-o nutrim,
Credincioși fără schimbare
Pân' la moarte o să fim.

Pân' pe cer și cât în lume
Vor fi aste trei colori
Vom avea un falnic nume
Și un falnic viitor.

Iar când fraților m'oi duce
Dela voi ș'oi fi să mor
Pe mormânt atunci să-mi puneți
Mândrul nostru treicolor.

Știrile săptămânii

CĂTRĂ CETITORI. De acum înainte oficiile postale primesc și parale. De aceea rugăm pe toți restanțierii foi noastre, să ne trimită cu grăbire restul, cu care ne datorează. — Totodată aducem la cunoștința abonaților noștri, că foaia se expediază de aici regulat în fie-care Joi dimineața, așa că nu e vina noastră, dacă se va fi pierdut vre'un număr, ci a vremurilor încurcate, sub stăpânirea, cărora ne aflăm. Cu plăcere însă le trimitem din nou, dacă ni-se cer, aceste numere pierdute.

Adunarea Națională. Marele sfat al Națiunii române din Ungaria și Transilvania convoacă Adunarea națională la *Alba-Iulia*, cetatea istorică a neamului nostru, pe ziua de *Duminecă în 18 Noemvrie (1 Decemvrie) a. c. la orele 10 a. m.*

La adunare vor lua parte: Episcopii români, vicarii episcopoești, toți protopopii în funcțiune ai celor două confesiuni românești, câte un exmis al fiecărui Consistor și Capitul, câte 2 exmiși ai societăților culturale, câte 2 exmise din partea fiecărei reuniuni femeiești; dela fiecare școală secundară, institut teologic, pedagogic și școală civilă câte 1 reprezentant, câte 2 delegați dela fiecare reuniune învățătorească. Garda națională va fi reprezentată prin câte un ofițer și un soldat din fiecare secțiune comitatensă, câte 2

delegați dela fiecare reuniune de meseriași, delegații partidului social-democrat român, tinerimea universitară prin câte 2 exmiși, fiecare cerc electoral român va trimite 5 reprezentanți.

Scrisoare deschisă. Primit spre publicare următoarele: Prea Sfințite Părinte, Luni în 18 Noemvrie a. c. s'au întrunit în Mehadia delegații alor 20 de comune, spre a se constitui C. N. R. al districtului Mehadia. La această întrunire s'au dat toate informațiunile cum să se constituie comunele noastre în c. n. locale și garde n. r. locale. La această întrunire au luat parte și mai jos subscrișii preoți, cari ne-am întrunit în o ședință, în care au decis următoarele: Vă rugăm pe Prea Sfinția Voastră și pe Ven. Cons. diecezan ca să conchemați preoțimea diecezană la o întrunire, în care să depună toți preoții jurământul de fidelitate Consiliului Național Român central ca supremul for și să se deie o declarație de fidelitate, și că preoțimea de azi ca și înaintașii martiri ai altarelor sunt gata a aduce ori-ce jertfă pe altarul națiunii noastre. Suntem deplin convinși că Prea Sfinția Voastră și Ven. Cons. diec. cu mână tare și cu iubire ve-ți lucra la triumful bisericii noastre naționale — căci după-cum cu drept a spus un fruntaș plugar din Mehadia, Matei Grecu, — „nouă, în era ajunsă numai sf. Biserica și cimiterul ne-au mai rămas ale noastre ale românilor“. Preoțimea are să fie în fruntea tuturor mișcărilor, formând un trup și un suflet, suferind, luptând și murind unul pentru toți și toți pentru unul — care are să fie numai viitorul neamului nostru! Preoții: Ioan Grozavescu, și George Belcota din Cornereva, Zaharie Grozavescu din Valea Bolvașniței, Ilie Imbrescu din Mehadica, Ilie Jurescu din Tuferi, Iosif Drăgoi din Globurău, Nicolae Goanță din Cuptoare și Coriolan Buracu din Mehadia.

Manifestul națiunii române către popoarele lumii. Marele sfat al națiunii române din Ungaria și Transilvania a adresat către popoarele lumii un întemeiat manifest, prin care le aduce la cunoștință „voința națiunii române de a-se constitui în stat liber și independent spre a-și putea valida nelimitat forțele sale în serviciul culturii și al libertății omenești... Pe teritoriul său strămoșesc națiunea română este gata a asigura fiecărui popor deplină libertate națională și organizarea sa în stat liber și independent o va întocmi pe temeiurile democrației, care va asigura tuturor indivizilor aflători pe teritoriul său egalitatea condițiilor de viață... Nu mai voiește să trăiască în legătură de stat cu națiunea maghiară, ci este hotărâtă a-și întința pe teritoriul locuit de dânsa statul său liber și independent. Anunțând popoarelor lumii această voință și hotărâre a sa, națiunea română din Ungaria și Transilvania invoacă pe seama sa sprijinul lumii civilizate și geniul libertății omenești declarând sărbătorește, că din ceasul acesta, oricum ar decide puterile lumii, este hotărâtă a peri mai bine, decât a suferi mai departe sclăvia și atârănarea.“

Adunarea învățătorilor din graniță. La apelul, publicat în numărul trecut al foii noastre, a răspuns un număr frumos de învățători dela școalele comunale din fosta graniță. De prezident al adunării este aclamat învățătorul dela școalele de stat din loc, d-l George Neamțiu, care printr'o vorbire vrednică de vremurile în cari ne aflăm, arată limpede calea, ce trebuie să-o urmeze învățătorii români în fața situației schimbate. Salută apoi pe d-nii Dr. Cornel Cornean și Ilie Orzescu, invitați anume de convocatori, ca să le steie în ajutor la organizarea celor 100 învățători români ai graniței până acum răzlețiți. Răspunde d-l

Dr. Cornel Cornean, desemnând într'un discurs subliniat cu vîi aprobări, rolul însemnat ce le revine luminătorilor satelor noastre privitor la educația generațiilor ce urmează. Dela vrednicia lor atârână viitorul Românismului. Învățătorul Iosif Olariu este pentru organizarea învățătorilor și propune constituirea lor într'un sfat al învățătorilor, care se supune întru toate Consiliului național central. Propunerea se primește cu unanimitate. După-ce vorbește și profesorul Ilie Orzescu, care inzistă ca organizarea să se facă cât mai în grabă, se alege un comitet din: G. Neamțiu, Iosif Olariu, Ioan Terfaloga, Valeriu Miklossy și Ilie Feneșan, care să facă pregătirile trebuincioase pentru convocarea unei adunări a învățătorilor din întreg comitatul și pentru-ca să fie reprezentată și învățătorimea din fosta graniță la marea adunare națională. Prezidentul încheie adunarea, exprimându-și nădejdea întemeiată într'un viitor de aur al dascălilor români. Sus inimile fraților! (Correspondentul).

Cum s'au retras Nemții din România? După cum scriu ziarele din țară nemții la retragerea lor din România, nu numai că au distrus toate podurile, șoselele, au dat foc depozitelor de alimente, în sfârșit au nimicit totul, ce constituia avere românească, ci au ucis o mulțime de oameni, siluind femei și fete cu un cuvânt arătându-se demni urmași ai strămoșilor vandali.

Cât timp se mai plătesc ajutoarele de război? Vicecomitele comitatului Brașov a încunostiințat pe primarul orașului și pe antistiile pretoriale și comunale, că ministrul de război în înțelegere cu cel de finanțe, au poruncit ca ajutoarele de război, cu abatere dela poruncile de mai înainte, să se plătească în suma întreagă și pe lunile Noemvrie și Decemvrie chiar și în cazul acela, când cel plecat la războiu, s'a întors acasă.

În caz, că vine România. Ministrul de război din Budapesta a dat următorul ordin: „Pentru cazul invaziunii române sunt a se observa următoarele: contra bandelor înarmate este de a se opune forță armată. Contra trupelor regulate nu este a se desvolta opoziție. Toate comanda militare, formațiunile de forță, gardele naționale, precum și jandarmeria rămân la locul lor și se îngrijesc și pe mai departe de susținerea ordinii, care problemă revine în sensul contractului de armistițiu și pe mai departe guvernului unguresc. Bani erariali, de pe teritoriul ce se va evacua, sunt de a se transporta în spre miazănoapte și apus de linia demarcațională, care e Bistrița—Murăș. Despre materialul transportat e a se face raport ministrului de război.“

De reprezentant al C. N. R. la guvernul republicei poporului maghiar a fost numit avocatul Dr. Ioan Erdelyi.

340 miliarde despăgubire va cere Franța dela Germania, pentru pagubele ce i-le-a făcut.

Conferința de pace, se svonește, va fi în Haga în prezența lui Wilson. Se susține că republica ungară va fi reprezentată prin contele Andrassy.

Austria germană pretinde comitatele Pojon, Moson, Sopron și Vas dela Ungaria.

Sălbătăcia dela Iosikafalva. Cazul unic în felul său din Iosikafalva s'a stabilit oficios — dupăce comisia comună a fost la fața locului — în felul cum urmează. Ministrul de război a trimis — pentru organizarea gardei naționale maghiare în Bánffyhungad și împrejurime — o trupă de 300 gardiști maghiari în frunte cu mai mulți oficeri, înarmați cu 6 mitraliere și multă

muniție. S'au sălășluit în castelul Urmanczy din comuna curat românească Iosikafalva, care e la depărtare de 30 kilometri de Bánffyhungad. În comuna Iosikafalva n'au organizat nici o gardă, — ci după devastarea și aprinderea castelului — au prins 4 români din împrejurime și i-au predat jandarmilor, iar aceștia i-au împușcat pe cale stătarială. Aceste trupe au introdus și aplicat pedeapsa de 25 la dos, cu scopul să adune lucrurile înstrăinate. În comuna Mărișel au pușcat mai de multe-ori asupra preotesei, care se refugia în căruță, iar pe servitoarea ei au rănit-o la braț. După devastare au mai pușcat vre-o 80 de oameni, între cari și femei. La porunca comandamentului detașamentului, i-au aruncat clae-grămadă, cu fața spre cer, aproape de ruinele unei fabrici de scânduri și le-au dat foc. Rugul, a ars vre-o 5 zile. Ranele celor ce ard nu se pot recunoaște. Căutând după arme în împrejurimea comunei Iosikafalva, au pătruns în case, dând câte 25 de bețe chiar și copiilor mici. Le-au mai dat locuitorilor ultimul, că — încât lucrurile înstrăinate nu se vor înapoia — îi vor nimici cu mitralierele. Oamenii se refugiază prin păduri.

CĂTRĂ SOLDAȚII ROMÂNI. Soldații români din contingentele 1896—1900 nu sunt obligați să se prezinte la caderile lor, — cu tot ordinul nou al ministrului de război maghiar. Nu li-se va întâmpla nimic dacă nu se vor prezenta acolo, — în schimb însă sunt datori să se prezinte la Consiliul național român în localitatea unde se află, și să se supuie ordinilor sale. Dr. Ioan Erdelyi, ministru plenipotențiar al Consiliului național român din Budapesta.

Armata română a trecut Carpații. Mobilizarea armatei române, după cum se vestește din Iași, s'a terminat așa că unele regimente au și început trecerea peste Carpați. În deosebi prin pasul Gimeș, apoi în Maramureș au trecut trupe regulate. La Blaj s'a coborât un aeroplan cu doi ofițeri români, cari au adus proclamația generalului Presanu, prin care anunță poporul, că „armata română a trecut la ordinul Majestății Sale regelui Ferdinand I, Carpații. „Pășim — se zice în manifest — cu dragoste de frați pe pământul Ardealului. Armata română vine în numele dreptului sfânt național și omenesc, ca să asigure libertatea fiecăruia. Conduși de acest ideal asigurăm pe locuitorii pământului românesc, până la Tisa și până la Dunăre, fără deosebire de rasă și de lege că vom păstra cu cinste viața și averea fiecăruia“...

Calendarul săptămânii

Noemvrie		Brumar
Zilele săptămânii	Data	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)
Joi	15	Mii Gurie, Salmona și Aviv
Vin.	16	(†) Ap. și Ev. Mateiu
Sâmb.	17	P. Grigorie Ep. Neocesariei
Dum.	18	Mii Platon și Roman
Luni	19	Pr. Avdie și M. Varlaam
Marți	20	C. Proclu Aep. Cons.; Cr. Dec.
Merc.	21	(†) Întrarea în biserică

De vânzare

2 boi între 4—5 ani

la economatul P. S. S. episcopului Miron al Caransebeșului